

11/2020

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE Košického samosprávneho kraja

zo 14. decembra 2020

o výške úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja uznesením č. 475/2020 prijatým na svojom 22. zasadnutí dňa 14. decembra 2020 podľa § 8 a § 11 ods. 2 písm. a) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov a podľa § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“) upravuje najmä:

- a) podmienky poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb (ďalej len „zariadenia“),
- b) spôsob určenia a výšku úhrady za odborné, obslužné a ďalšie činnosti a spôsob ich platenia,
- c) vykonávanie, zabezpečovanie alebo utváranie podmienok na vykonávanie iných činností.

§ 2

Podmienky poskytovania sociálnych služieb a úhrad za sociálne služby v zariadeniach

- (1) Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. Sociálna služba sa poskytuje pobytovou formou, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová forma sociálnej služby v zariadení sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. Pri ambulantnej forme sa sociálne služby poskytujú v pracovných dňoch a v pracovnom čase. Týždenná sociálna služba sa neposkytuje počas sobôt a nedeľ, počas štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja, ak pripadnú na pondelok alebo piatok. Týždenná sociálna služba sa počas štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja môže poskytovať, ak štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja pripadne na utorok, stredu alebo štvrtok.
- (2) V zariadeniach je určená úhrada za obslužné a odborné činnosti. Za obslužné činnosti, pri ktorých je určená úhrada, sa považujú ubytovanie a stravovanie. Za odborné

činnosti, pri ktorých je určená úhrada, sa považuje pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 v rozsahu podľa prílohy č. 4 zákona.

- (3) Vykonávanie, zabezpečovanie alebo utváranie podmienok na vykonávanie iných činností, ktoré zákon neupravuje a ktoré zvyšujú kvalitu sociálnej služby upravuje § 8 tohto nariadenia.

DRUHÁ ČASŤ ÚHRADA ZA SOCIÁLNU SLUŽBU POSKYTOVANÚ ZARIADENÍM

§ 3

Stravovanie v zariadeniach

- (1) Stravovanie sa zabezpečuje:
- a) prípravou stravy v stravovacej prevádzke zariadenia,
  - b) odberom stravy z iného zariadenia,
  - c) odberom stravy od iných právnických alebo fyzických osôb,
  - d) stravovaním u iných právnických alebo fyzických osôb,
  - e) utváraním podmienok na prípravu stravy.
- (2) Odber stravy z jedného zariadenia do iného zariadenia možno dohodnúť v súlade s osobitným predpisom¹⁾ len za predpokladu dostatočnej prevádzkovej kapacity a vybavenosti stravovacej prevádzky zariadenia, z ktorého sa odber stravy zabezpečuje.
- (3) Odber stravy od iných právnických osôb alebo fyzických osôb do zariadenia sa zabezpečuje na základe písomnej zmluvy v súlade s osobitným predpisom¹⁾, v ktorej sa upravia najmä podmienky a cena za odber stravy. Kópiu uzatvorenej zmluvy zašle zariadenie Košickému samosprávnemu kraju (ďalej len „KSK“).
- (4) Strava sa pripravuje podľa jedálneho lístka zostaveného na každý druh podávanej stravy. Jedálny lístok zostavuje stravovacia komisia zriadená štatutárnym orgánom zariadenia. Jej členom je aj zvolený zástupca prijímateľov sociálnej služby, ktorému sa poskytuje sociálna služba.
- (5) Diétna strava sa poskytuje na základe odporúčania odborného lekára.
- (6) Stravovanie je poskytované stravy v súlade so zásadami zdravej výživy, s prihliadnutím na vek a zdravotný stav fyzických osôb, ktorým sa stravovanie poskytuje podľa stravných jednotiek.
- (7) Celková hodnota stravy sa skladá zo stravnej jednotky a režijných nákladov na prípravu stravy. Za stravnú jednotku sa považujú náklady na suroviny. Za režijné náklady na prípravu stravy sa považujú najmä mzdy a odvody do poisťovní, energie, vodné, stočné, náklady spojené s vývozom odpadu, čistiacimi a dezinfekčnými

---

¹⁾ Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- prostriedkami, deratizáciou, praním obrusov, utierok, osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, opravou a údržbou technológie, revíziou technických zariadení, povinným maľovaním priestorov, nákupom inventáru a pomôcok.
- (8) Pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení s celoročnou pobytovou sociálnou službou alebo týždennou pobytovou sociálnou službou s poskytovaním stravovania je zariadenie povinné poskytovať celodenné stravovanie, za ktoré sa považujú raňajky, obed, večera a dve vedľajšie jedlá; pri diabetickej diéte, pri bielkovinovej diéte a pri výživnej diéte tri vedľajšie jedlá. Prijímateľ sociálnej služby v zariadení s celoročnou pobytovou sociálnou službou alebo týždennou pobytovou sociálnou službou s poskytovaním stravovania je povinný odobrať v rámci tejto sociálnej služby aspoň dve jedlá denne, z ktorých jedno musí byť obed alebo večera. Pri zmene poskytovania diétného stravovania je potrebné odporúčanie odborného lekára.
- (9) Pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení s ambulantnou sociálnou službou s poskytovaním stravovania je zariadenie povinné poskytovať stravovanie, ktoré zahŕňa raňajky, desiatu, obed a olovrant. Prijímateľ sociálnej služby v zariadení s ambulantnou sociálnou službou s poskytovaním stravovania je povinný odobrať v rámci tejto sociálnej služby aspoň jedno jedlo denne. V zariadení podporovaného bývania sa utvárajú podmienky na prípravu stravy, prípadne sa strava môže zabezpečiť.
- (10) Povinnosť prijímateľa sociálnej služby v zariadení s poskytovaním stravovania odobrať v rámci tejto sociálnej služby jedlo ustanovená v ods. 8 a ods. 9 sa nevzťahuje na prijímateľa sociálnej služby, ktorý nie je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a je sebaostačným pri úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť, nie je nezaopatreným dieťaťom, nebol pozbavený spôsobilosti na právne úkony a jeho spôsobilosť na právne úkony nebola obmedzená a dané zariadenie má vytvorené priestorové, materiálne a hygienické podmienky na prípravu stravy týmto prijímateľom sociálnej služby alebo tento prijímateľ sociálnej služby si stravovanie zabezpečí inak.

§ 4

Spôsob určenia a výška úhrady za stravovanie

- (1) Výška úhrady za stravovanie na deň a na fyzickú osobu v zariadení, v ktorom sa platí úhrada za stravovanie, sa určí ako súčet výšky stravnej jednotky a výšky režijných nákladov na prípravu stravy.
- (2) Stravná jednotka pre fyzickú osobu, ktorej sa poskytuje sociálna služba v zariadení celoročne alebo týždenne s počtom odobratých jedál zodpovedajúcim celodennému stravovaniu, ako aj % rozdelenie celodenného stravovania z vypočítanej stravnej jednotky pri poskytovaní stravy na deň a fyzickú osobu, je uvedená v prílohe č. 1.
- (3) Výšku stravnej jednotky schvaľuje KSK na základe žiadosti zariadenia. Výška stravnej jednotky musí zodpovedať skutočným nákladom za suroviny.
- (4) Rozdiely v stravných jednotkách sa vyrovnávajú minimálne 2-krát ročne a to najneskôr do konca šiesteho a do konca dvanásteho kalendárneho mesiaca tak, aby stravná jednotka bola v priemere na deň dodržaná.
- (5) Schválená stravná jednotka sa zvyšuje maximálne o 40 % na deň na fyzickú osobu,

ktorej sa poskytuje diabetická diéta, bielkovinová diéta alebo špeciálna diéta.

- (6) Stravná jednotka pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení s celoročným pobytom s počtom odobratých jedál zodpovedajúcim celodennému stravovaniu sa môže zvýšiť až do výšky 100% výšky dennej úhrady za stravovanie v eurách na deň na fyzickú osobu na prílepšenie stravy počas sviatkov. Riaditeľ zariadenia určí v internom predpise sviatky, počas ktorých bude strava prílepšená.
- (7) Pri stravovaní fyzických osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba v zariadeniach počas rekreačných pobytov, zájazdov a športových hier, možno zvýšiť stravnú jednotku až do výšky 50% výšky dennej úhrady za stravovanie v eurách na deň na fyzickú osobu.
- (8) Výšku úhrady za režijné náklady na prípravu stravy schvaľuje KSK na základe žiadosti zariadenia, v ktorej sú špecifikované a zohľadnené ekonomicky oprávnené náklady.

§ 5

Spôsob určenia a výška úhrady za ubytovanie

- (1) Ubytovaním sa rozumie poskytovanie bývania v obytnej miestnosti alebo v jej časti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním alebo poskytnutie prístrešia na účel prenocovania.
- (2) Za príslušenstvo obytnej miestnosti sa považuje:
  - a) predsieň, kuchyňa alebo kuchynský kút, komora, WC, kúpeľňa, kúpeľňový kút alebo sprchovací kút, ak sú súčasťou obytnej miestnosti, alebo ak sú k nej priamo príľahlé,
  - b) prevádzkové zariadenie obytnej miestnosti, napr. rozvod elektrickej energie, rozvod vody, rozvod plynu, odvádzanie odpadových vôd a hygienické zariadenie,
  - c) vybavenie obytnej miestnosti, napr. lôžko, stôl, stolička, skriňa, svietidlo, záclona a vybavenie príslušenstva obytnej miestnosti.
- (3) Za vecné plnenia spojené s ubytovaním sa považujú najmä vykurovanie, dodávka teplej vody, upratovanie, užívanie výťahu, dodávka elektrickej energie, dodávka plynu, dodávka vody, odvádzanie odpadových vôd, osvetlenie, odvoz odpadu.
- (4) Úhrada za ubytovanie zahŕňa aj úhradu za vecné plnenie spojené s ubytovaním, okrem úhrady za užívanie elektrospotrebiča.
- (5) Výška úhrady za ubytovanie pre fyzickú osobu v zariadeniach, v ktorých sa posudzuje odkázanosť fyzickej osoby, sa určí ako súčin dennej sadzby úhrady za používanie 1m² podlahovej plochy obytnej miestnosti bez príslušenstva a veľkosti podlahovej plochy obytnej miestnosti bez príslušenstva, ktoré fyzická osoba užíva, ako je uvedené v prílohe č. 2 bod A tohto nariadenia.
- (6) Výška úhrady za ubytovanie pre fyzickú osobu v zariadeniach, v ktorých sa neposudzuje odkázanosť fyzickej osoby, sa určí ako súčet dennej sadzby úhrady za obytnú miestnosť s príslušenstvom za osobu a podielovej úhrady za izbu ako je uvedené v prílohe č.2 bod B tohto nariadenia.

§ 6

Výška úhrady za užívanie veľkého elektrospotrebiča

Výška úhrady za užívanie veľkého elektrospotrebiča (televízor, chladnička, práčka, mikrovlnná rúra) v obytnej miestnosti je 0,10 eura na deň za každý veľký elektrospotrebič.

§ 7

Spôsob určenia a výška úhrady za pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy

Výška úhrady za pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy na deň na fyzickú osobu v závislosti od stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je určená v prílohe č. 3 tohto nariadenia.

§ 8

Valorizácia

- (1) Úhrada za ubytovanie bude valorizovaná raz ročne o mieru inflácie na základe Potvrdenia o miere inflácie v Slovenskej republike vydaným Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok.
- (2) Úhrada za pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy bude valorizovaná raz ročne na základe percentuálnej zmeny výšky minimálnej mzdy.
- (3) Valorizácia bude premietnutá do zmien sadzieb v prílohách č. 2 a č. 3 tohto nariadenia. Aktualizované prílohy po uplatnení valorizácie budú zverejnené na web stránke Košického samosprávneho kraja najneskôr 30 dní pred nadobudnutím ich platnosti.

§ 9

Požičiavanie pomôcok

- (1) Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.
- (2) Výška úhrady za požičanú pomôcku je stanovená interným predpisom poskytovateľa sociálnej služby.

§ 10

Iné činnosti

- (1) Zariadenie môže vykonávať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky na vykonávanie iných činností, ktoré zákon neupravuje a ktoré zvyšujú kvalitu a komplexnosť poskytovaných sociálnych služieb.

- (2) K iným činnostiam patrí aj sprievod na lekárske vyšetrenia, na vybavenie úradných záležitostí, do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania, pri záujmových činnostiach v prípade, ak občan – fyzická osoba nie je podľa posudku o odkázanosti a rozhodnutia o odkázanosti odkázaná na sprievod.
- (3) Vykonávanie, zabezpečovanie alebo utváranie podmienok na vykonávanie činností uvedených v odseku 1 a 2 tohto paragrafu a cenu za ne určí poskytovateľ sociálnej služby v internom predpise. Cena za poskytovanú inú činnosť musí zodpovedať skutočným nákladom vynaloženým na túto činnosť.
- (4) Platby za iné činnosti sú predmetom osobitnej zmluvy, nemôžu byť upravené v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
- (5) Prijímateľ sociálnej služby je povinný zaplatiť poskytovateľovi sociálnej služby jednorazovú úhradu za výmenu posteľnej bielizne, poskytnutie osobnej hygieny a upratovanie v prípadoch, ku ktorým došlo v priamej súvislosti s nadmerným požitím alkoholických nápojov, omamných látok a pod. Nadmerné požitie alkoholických nápojov alebo omamných látok je potrebné písomne zdokumentovať. Jednorazovú úhradu vo výške 20 eur je prijímateľ sociálnej služby povinný uhradiť do pokladne zariadenia sociálnych služieb v najbližšom termíne úhrady za poskytovanú sociálnu službu odo dňa kedy došlo k výmene posteľnej bielizne, poskytnutiu osobnej hygieny a upratovania, a to v priamej súvislosti s nadmerným požitím alkoholických nápojov, omamných látok a pod.

§ 11

Spôsob určenia úhrady za odborné a obslužné činnosti a spôsob jej platenia

- (1) Úhrada za poskytovanú sociálnu službu v zariadení pre fyzickú osobu sa určí ako súčet úhrady za stravovanie, ubytovanie, užívanie elektrospotrebiča, pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy.
- (2) Pri celoročnej forme sociálnej služby sa úhrada za mesiac určuje ako súčin počtu dní v príslušnom kalendárnom mesiaci a výšky úhrady za odobraté obslužné a odborné činnosti uvedené v ods. 1.
- (3) Pri týždennej a ambulantnej forme sociálnej služby sa úhrada za mesiac určuje ako súčin počtu pracovných dní poskytovania sociálnej služby a výšky úhrady za odobraté obslužné a odborné činnosti uvedené v ods. 1.
- (4) Úhradu za poskytovanú sociálnu službu v zariadení platí fyzická osoba za kalendárny mesiac, najneskôr do 10. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca.
- (5) Celková úhrada za mesiac za poskytovanú sociálnu službu sa zaokrúhľuje na najbližší euro cent nadol.
- (6) Za dôvod na neodbratie jedla sa považuje neprítomnosť fyzickej osoby v zariadení sociálnych služieb na základe vopred oznámenej neprítomnosti. Podrobnosti o postupe oznamovania neprítomnosti je zariadenie povinné upraviť vo svojom internom predpise.

TRETIA ČASŤ OSOBNÉ VYBAVENIE A ÚSCHOVA CENNÝCH VECÍ

§ 12 Osobné vybavenie

Osobné vybavenie, ktoré sa poskytuje fyzickej osobe, sa eviduje v jeho osobnej karte.

§ 13 Úschova cenných vecí

- (1) Zariadenie prevezme do úschovy cenné veci vrátane vkladných knižiek fyzickej osoby, ktorá o ich úschovu požiada, pri nástupe do zariadenia alebo počas poskytovania sociálnej služby v zariadení, na základe zmluvy o úschove. Zariadenie vedie evidenciu uzavretých zmlúv o úschove.
- (2) Cenné veci fyzickej osoby, ktorá nemá spôsobilosť na právne úkony, prevezme do úschovy podľa odseku 1 zariadenie na žiadosť zákonného zástupcu fyzickej osoby. Bez žiadosti zákonného zástupcu a bez uzavretia zmluvy o úschove môže zariadenie prevziať cenné veci do úschovy len na nevyhnutný čas, ak hrozí nebezpečenstvo poškodenia, zničenia alebo straty cenných vecí.
- (3) Cenné veci prevzaté do úschovy sa označia tak, aby sa vylúčila ich zámena.
- (4) Zariadenie vedie evidenciu cenných vecí prevzatých do úschovy v osobnej karte fyzickej osoby.
- (5) Zariadenie raz za štvrtrok vykoná inventarizáciu cenných vecí prevzatých do úschovy.

ŠTVRTÁ ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 14 Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa Všeobecne záväzné nariadenie Košického samosprávneho kraja č. 17/2012 schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č. 483/2012 dňa 22. októbra 2012 a Všeobecne záväzné nariadenie Košického samosprávneho kraja č. 3/2014 schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č. 57/2014 dňa 28. apríla 2014.

§ 15 Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňa 01. 01. 2021, nie však skôr ako deň nasledujúci po dni uplynutia doby trvania núdzového stavu, resp. núdzových stavov vyhlásených uznesením Vlády Slovenskej republiky plynulo pokračujúcich po dni skončenia núdzového stavu vyhláseného uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 268/2020 zo dňa 30. 09. 2020 v spojení s uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 315/2020 zo dňa 11. 11. 2020 v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky.

Ing. Rastislav Trnka
predseda